

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 1

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 1. – 790 с.

ISBN 978-617-8263-39-3

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У першому томі збірника містяться наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їхньому конституційному вимірі, у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-39-3 (т. 1)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

КАРАКУРКЧІ ГАННА ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет оборони України імені Івана Черняховського,
начальник науково-методичного відділу науково-методичного центру
організації освітньої діяльності,
доктор технічних наук, старший дослідник*

КОЗИНЕЦЬ ІВАН ПАВЛОВИЧ

*Національний університет оборони України імені Івана Черняховського,
професор кафедри стратегії національної безпеки та оборони,
кандидат історичних наук, старший науковий співробітник*

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН

Двосторонні відносини України та Республіки Польща займають особливе місце у сучасному політичному процесі. Вони повною мірою відображають геополітичні складнощі, взаємозв'язок між суспільствами та культурний контекст перебігу останнього століття в історії Східної Європи. З одного боку розвиток українсько-польських двосторонніх відносин здійснюється з урахуванням економічного фактору, з іншого – під впливом безпекових питань та прагнення до більш тісної співпраці, зокрема в межах альянсу [1].

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій українських, польських та інших зарубіжних дослідників, в літературі бракує наукових публікацій, що відображали б бачення принципів та пріоритетів сучасного співробітництва України та Республіки Польща в контексті нагальних вимог й викликів глобальних та внутрішньополітичних процесів і трансформації сучасності.

Тому, аналіз стану сучасних українсько-польських відносин та визначення перспектив та напрямів їх розвитку є вельми актуальним завданням, що і зумовило мету даної роботи.

Польській вектор в українській дипломатії завжди був вагомий. Аналіз українсько-польських відносин протягом останніх років вказує на результативність, насиченість та покращення динаміки стосунків, незважаючи на деякі суперечності, зокрема в економічній сфері.

Між Україною та Республікою Польща діють більше десяти важливих двосторонніх інституційних механізмів та міжнародних організацій. Позитивно на розвиток українсько-польських відносин впливають регулярні зустрічі Польща-Україна, що проводяться у різних форматах, зокрема на рівні представників урядів та президентів двох держав. Це допомагає у формуванні та підтриманні позитивного іміджу двосторонніх відносин у країнах.

За понад тридцятирічну історію взаємовідносин обидві європейські держави сприймають одна одну як стратегічні партнери [2]. Беззаперечним є той факт, що стан українсько-польських відносин продовжує бути одним із визначальних факторів регіональної стабільності та безпеки в Європі.

Особливо актуальними ці питання стали з початком російсько-української війни у 2014 році з загостренням з початком широкомасштабного вторгнення російської федерації 24 лютого 2022 року.

Республіка Польща є членом ЄС та НАТО. При цьому держава завжди засуджувала російську агресію і сприймала це як велими серйозну загрозу не тільки Україні, а й всій Європі. У 2014 році обидві держави зрозуміли цінність підтримки та співпраці. З цього часу Польща займає дуже активну позицію щодо підтримки України та просуває її національні інтереси у різний спосіб.

З початком широкомасштабного вторгнення рф Республіка Польща залишається лідером у наданні гуманітарної, економічної та військової допомоги Україні. Також вона є надважливою країною в аспекті логістики, оскільки через її територію відбувається транзит іноземних озброєнь для України. На території Польщі здійснюється й підготовка українських військових за програмою ЄС (EUMAM).

Важливими і значущими є українсько-польські відносини в євроатлантичному вимірі. Як держава-член ЄС і НАТО, країна поетапно підтримує європейські та євроатлантичні вектори України та просуває самі ці наративи на зовнішньополітичній арені. Також Польща виступає своєрідним «адвокатом» України. Зокрема вельми очікуваним є підтримка Польщею позиції України на майбутньому саміті НАТО у Вільнюсі.

Українсько-польські відносини на сучасному етапі сприяють налагодженню діалогу на політичному, дипломатичному та безпечовому рівні. Республіка Польща активно розробляє правову базу для двосторонніх відносин з Україною. При цьому, за останні декілька років законодавча база двосторонніх відносин суттєво поповнилась. Перспективою розвитку українсько-польських відносин є подальша конструктивна співпраця, в т.ч. у сфері безпеки та військово-технічного співробітництва.

Позитивно на розвиток українсько-польського діалогу впливає Люблінський трикутник [2], що свідчить про перспективність такого формату співпраці для реалізації національних інтересів.

Також слід зауважити, що відносини Україна-Республіка Польща володіють значним потенціалом. Проте зміни регіонального середовища, внутрішньодержавні політичні процеси та подекуди маніпуляції великих держав можуть здійснювати негативний вплив, що буде проявлятися у регресі в відносинах за деякими напрямками.

Для розвитку партнерства важливе подальше розширення існуючої договірної бази, зокрема вдосконалення двосторонніх документів у сферах енергетичного, торговельно-економічного, транскордонного, екологічного, культурного та військово-технологічного співробітництва.

Список використаних джерел:

1. Сучасні українсько-польські відносини: погляд експертів : зб. аналітичних матеріалів / упоряд. В. Бусленко. Вип. 2. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 108 с.

2. Аналітична доповідь «Стан та перспективи стратегічного партнерства Польщі та України. Погляд з Польщі та України». Київ, 2021. 178 с. Режим доступу: https://ies.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/01/stan-i-perspektywy-partnerstwa_ua_web-1.pdf.

Ключові слова: українсько-польські відносини, стратегічне партнерство, пріоритети, співробітництво.

Key words: Ukrainian-Polish relations, strategic partnership, priorities, cooperation.

ЯКОВЛЕВ ДЕНИС ВІКТОРОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
декан факультету психології, політології та соціології,
доктор політичних наук, професор*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В УКРАЇНІ

Для визначення європейських орієнтирів розвитку України та пошуку раціональних відповідей на глобальні виклики XXI століття необхідно переосмислити історичний шлях сучасних демократій. Зокрема, Е. де Сото вважає, що сучасні демократичні країни, перетворившись на один із полюсів глобальної економічної та політичної сили, просто «забули», завдяки чому вони здійснили модернізацію, створили ринкову економіку та відродили демократію. Він називає це «забуті уроки історії», а головним таким уроком вважає перетворення капіталу на рушійну силу демократії [2]. Ринкова економіка у країнах Заходу сприяла формуванню середнього класу, який поступово утворив демократичну політичну систему справедливого розподілу власності та влади в інтересах усього суспільства.

З метою акцентування дослідницької уваги на середньому класі, як одній з головних рушійних сил демократизації слід повернутись до класичної аристотелівської інтерпретації демократії (правління «середніх») та переосмислити сутність правління середнього класу у сучасних умовах. Слід наголосити на тому, що «Середній клас – це репрезентант суспільного інтересу. Представники середнього класу мають право говорити від імені більшості суспільства. Цей висновок з'явився як результат історичного розвитку сучасних європейських демократій. Саме тому класичне визначення демократії як режиму правління середнього класу є цілком виправданим. Але це визначення потребує суттєвого уточнення та доповнення в умовах розвитку капіталістичних відносин. Інакше голос середнього класу буде слабким, а майбутнє демократії – примарним» [4].

В Україні середній клас є основним колективним актором демократизації, який зазнавав важких випробувань, перетворюючись із зубожілої радянської інтелігенції та напівкримінального бізнесу на клас підприємців, публічних інтелектуалів та службовців. Протягом тривалого часу середній клас зазнавав утисків, як від імперської

Ужитчак Анастасія Юрійвна

Причини та умови виникнення злочинності серед неповнолітніх у післявоєнній Україні (40–60 рр. XX ст.) 140

Саранчук Олександра Валеріївна

Правове регулювання участі населення півдня України у волосному судочинстві (друга половина XIX – початок XX ст.) 143

Войцехівська Дарина Юрійвна

Адміністративно-правові умови розвитку конфесійної освіти кримськотатарського та караїмського населення півдня України у XVIII – початку XIX ст. 146

СЕКЦІЯ 4

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СВІТОВИХ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

Кормич Людмила Іванівна

Безпековий аспект державної інформаційної політики: виклики і загрози для України 151

Вітман Костянтин Миколайович

Законодавство України щодо реалізації Європейської хартії регіональних або міноритарних мов 154

Мамонтова Елла Вікторівна,

Пелевін Євген Юрійович 157

Фази реалізації політичного процесу: від теорії до практики 157

Каракуркчі Ганна Володимирівна,

Козинець Іван Павлович

Перспективні напрями розвитку сучасних українсько-польських відносин 161

Яковлев Денис Вікторович

Європейський вибір середнього класу в Україні 163

Завгородня Юлія Володимирівна

Кіберагресія в сучасних політичних процесах 166

Козьмініх Альона Віталіївна

Особливості та ефективність діяльності органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану 168

Краснопольська Тетяна Миколаївна

Ефективність використання ІКТ у системі публічного управління . . 170

Милосердна Ірина Михайлівна

Регіональна безпека в системі міжнародної безпеки: теоретичний вимір дослідження 173

Пехник Алевтіна Валентинівна

Допомога Україні від міжнародної спільноти в галузі освіти під час війни: регіональний та глобальний аспекти 175